

(/)

[🏠 \(/\)](#) > Lokalhistorie (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie>)> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>) > Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>)

> En landsby i krig og fred

[← Forrige artikel](#) (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/lokal-historie-fra-sydoestjylland-2021>)

En landsby i krig og fred

*Kategori: Anmeldelser**Visninger: 352*Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/en-landsby-i-krig-og-fred)[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/en-landsby-i-krig-og-fred](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/en-landsby-i-krig-og-fred)) **t**(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [http://www.historie-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/en-landsby-i-krig-og-fred)[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/en-landsby-i-krig-og-fred](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/en-landsby-i-krig-og-fred)) **in**([http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/en-landsby-i-krig-og-fred&title=)[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/en-landsby-i-krig-og-fred&title=](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/en-landsby-i-krig-og-fred&title=))**Marie Kjestine Høier****En landsby i krig og fred - Sønderjyske tidsbilleder 1905-45****Forlaget Mellempgaard 2021, 194 sider. Illustreret. 200 kr.***Af Kresten Søe***Om forfatteren og bogens sønderjyske historiske ramme**

Marie Kjestine Høier (1904-87) kaldet Misse voksede op på slægtsgården i Klovtoft i det daværende preussiske Nordslesvig vest for Åbenrå. Familien var dansksindet, men den danske kultur, sindelaget og sproget var under pres, og undervisningen foregik hovedsageligt på tysk.

Misse blev i 1926 gift med lærer ved Klovtoft Skole Peter Høier, virkede på skolen som håndgerningslærer og var sammen med sin mand aktiv i lokalsamfundet især i den danske ungdomsforening med udbredelse af dansk kultur som modvægt mod nazismen i 1930'erne. Hun skrev meget og efterlod sig en række lokalhistoriske værker, slægtshistorie og erindringer.

Med en ofte imponerende hukommelse fortæller Misse Høier mange år efter i 1976 i bogen om en barndom og et landsbyliv i Sønderjylland, indrammet af to verdenskrige under først tysk og siden dansk styre. Derudover berettes om identitet, sindelag og et land og et landbrug i forandring gennem flere årtier.

Misse oplever Første Verdenskrig fra gården, som da blev drevet med hjælp af russiske krigsfanger, mens mændene er ved fronten. Hun mindes oplevelserne ved Genforeningen og bliver derefter præget for livet af den danske højskolekultur.

Da den fem år ældre Peter Høier, som selv har været med i krigen som nittenårig, kommer til Klovtoft som lærer fra det nye danske seminarium i Haderslev, bliver han og Misse gift og danner par på skolen, der på mange måder har udgjort en kerne i lokalsamfundet i de omskiftelige tider både før Genforeningen, i 1930'ernes latente grænsekamp og under Besættelsen.

En velskrevet fængende personlig historisk beretning

Bogen har måske ikke fuldtonede litterære værdier, men rummer til gengæld ret så mange fine historiske iagttagelser. Barndomsskildringerne, arbejdet og begivenhederne på gården og i familien står skarpt. Derudover fortæller Misse Høier indlevet og detaljeret om skolen og lokalsamfundet og spillet mellem dansk og tysk sindelag under det tyske herredømme. - Både med et barns fornemmelser for de udtalte modsætninger og senere som ung og voksen efterhånden som de to nationaliteter kom til at stå hårdere over for hinanden op til genforeningen og op gennem 1930'erne.

Men bogen handler om meget mere end modsætninger i grænselandet.

Læseren får også en udmærket skildring af forholdene på en gård med de mange tjenestefolk og dyrkningen af jorden i landbruget i årene efter forrige århundredskifte. Hertil kommer landsbylivet med dets originaler, personligheder og autoriteter i en tid, hvor arbejdet udfyldte næsten alle timer.

Vi hører om både samvær, fester og glæder, men også om sorg, dødsfald og svær sygdom, som tuberkulosen, der tog mange i en ung alder.

Sindelagskampen ofte i centrum

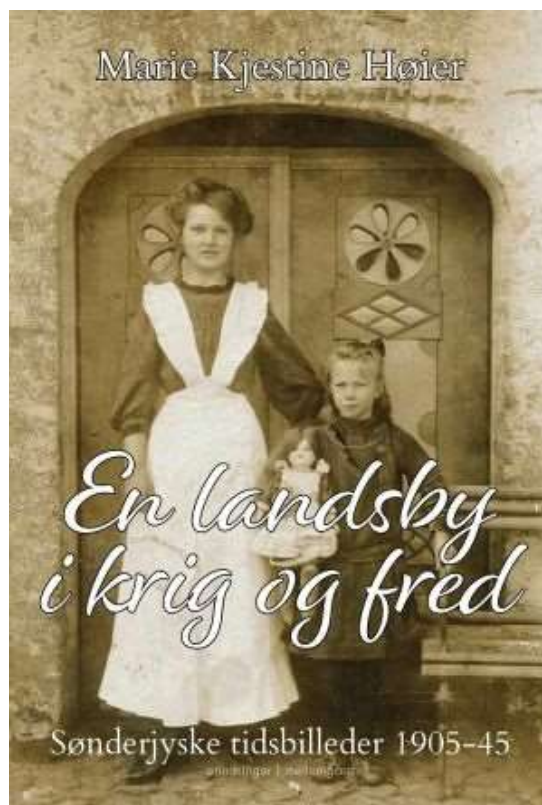
Stærk og indlevet beskrives især taknemmeligheden over Genforeningen og glæden ved at møde den danske højskolekultur med dens sprog, sange og litteratur. Goder som hendes generation bestemt opfattede som givne, men som under det tyske styre ofte måtte dyrkes i det skjulte.

Misse kommer også ind på kampen om jorden efter genforeningen, hvor tysksindede med støtte sydfra under den økonomisk krise opkøbte tidligere dansksindede gårde.

Disse skildringer efter genforeningen og i mellemkrigstiden er selvfølgelig set med dansk vinkel. Men den aggressive tyske optræden og det nazistiske og tysknationale pres på både dansksindede og de mere moderate hjemmetyskere ses også bekræftet og beskrevet andetsteds.

I fx Henrik Skov Kristensens store værk: "Straffelejren : Fårhus, landssvigerne og retsopgøret" fra 2011 bekræftes Misse Høiers optegnelser på stort set alle punkter, og hendes fremstilling fremstår snarere som modererende og forsonende end overdrevne og farvede.

I øvrigt kan Henrik Skov Kristensens udmærkede værk om opgøret med rørelserne i grænselandet under og efter Besættelsen varmt anbefales for den læser, der vil længere ned i Misse Høiers brede historiske ramme.

Som menneske imponerer Misse også i bogen både med sit engagement i sindelagskampen og overskud i sin indsats for både andre og moderation i den nære efterkrigstid efter 1945.

At sindelagskampen var en nødvendighed som modspil til nazismen og den hårdhændede tyske fremfærd var hverken hun eller samtidige i Sønderjylland i tvivl om. Men efter krigen var der dog også en pris, der måtte også betales i modsætninger, hvor ledende kræfter fra det tyske mindretal også både ifølge Henrik Skov Kristensen og Misse Høier i udstrakt grad valgte at fortsætte gruppepresset og fremstille sig som ofre og ikke gerningsmænd.

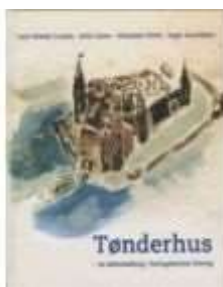
Konklusion og målgruppe

Bogen har en letlæselig og velformuleret fremstilling, som byder på fængende læsning for både sønderjysk lokalhistorisk og alment historisk interesserede. Handlingen vil også kunne fænge hos målgruppen af læsere af romaner og erindringer fra perioden med sin stærke skildring af datidens lokalsamfund og landsbykultur i grænselandet.

[Historie-online.dk, den 4. januar 2022]

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/lokal-historie-fra-sydoestjylland-2021>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

TØNDERHUS – EN KØBSTADSBORG I HERTUGDØMMET SLESVIG

(<http://www.historie-online.dk/boger/toenderhus-en-koebstadsborg-i-hertugdømmet-slesvig>)

KIM FURDAL: KAMPEN OM LOKALHISTORIEN 1-2.

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/kim-furdal-kampen-om-lokalhistorien-1-2-museum-soenderjylland-isl-lokalhistorie>)

SØNDERBORG I 750 ÅR - TVÆRSNIT OG PERSPEKTIVER

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/soenderborg-i-750-aar-tvaersnit-og-perspektiver>)
